

סוגי ישובים וישובים בסביבה: עיר, מושב, קבוץ וכפר, ומגוון האכלוסיות

מחנך – סוגי ישובים וישובים בסביבה: עיר, מושב, קבוץ וכפר, ומגוון האכלוסיות

1 השלימו בעזרת המלים שבמחסן.

- א. ישוב גדול עם בנינים גבוהים ומקומות עבודה רבים נקרא **עיר**.
- ב. ישוב שבו החברים משתפים ביניהם ברכוש ובעבודה נקרא **קבוץ**.
- ג. ישוב שבו לכל משפחה יש בית ומשק משלה נקרא **מושב**.
- ד. ישוב כפרי קטן עם בתים נמוכים ושדות מסביב נקרא **כפר**.
- ה. בירת ישראל היא **ירושלים**.

2 מינו: מה מתאים יותר לעיר ומה מתאים יותר לישוב כפרי?

עיר	ישוב כפרי
בנינים גבוהים, פקקי תנועה, קניון גדול	שדות ומטעים, הרבה שטחים פתוחים, מעט תושבים

3 התאימו כל ישוב לתאור שלו.

טור א	טור ב
1. ירושלים	3 כפר צ'רקסי בגליל
2. רהט	2 עיר בדואית בנגב
3. כפר כמא	4 הקבוץ הראשון
4. דגניה	5 עיר מערבית של יהודים וערבים
5. עכו	1 בירת ישראל

סוגי ישובים וישובים בסביבה: עיר, מושב, קבוץ וכפר, ומגוון האכלוסיות

4 נכון או לא נכון? תקנו את המשפטים הלא נכונים.

מִשְׁפָּט	נכון	לא נכון	תקון
א. במושב לכל משפחה יש משק משלה.	☒	☐	
ב. בעיר יש פחות תושבים מאשר בכפר.	☐	☒	בעיר יש יותר תושבים מאשר בכפר
ג. בישראל חיות קבוצות אכלוסיה שונות.	☒	☐	
ד. בחיפה גרים רק יהודים.	☐	☒	חיפה היא עיר מערבית, ויש בה יהודים וערבים

5 השוו בין שני ישובים דמיוניים. השלימו: עיר או ישוב כפרי?

ישוב	תושבים	מה יש בו?	עיר או ישוב כפרי?
נוה ברוש	600	בתים נמוכים, רפת ושדות	ישוב כפרי
גבעת הדקלים	90,000	בנינים, קניון, אזור תעשייה	עיר

6 לפי הטבלה, לאן יסעו תושבי נוה ברוש כדי לקנות בגדים בקניון? מה יקנו תושבי גבעת הדקלים בנוה ברוש?

תשובה אפשרית: תושבי נוה ברוש יסעו לגבעת הדקלים, כי שם יש קניון. תושבי גבעת הדקלים יכולים לקנות בנוה ברוש חלב ותוצרת טריה מהרפת ומהשדות.

סוגי ישובים וישובים בסביבה: עיר, מושב, קבוץ וכפר, ומגוון האכלוסיות

8 לפי הקטע «החבר מהכפר», בחרו את התשובה הנכונה.

- א. איפה נמצא הכפר של סאמר?
 ○ בנגב • **על הר הכרמל** ○ ליד הים
- ב. מה ראה אורי בערב מהמרפסת?
 • **את אורות העיר** ○ את הים התיכון ○ שדות חטה

9 לפי הקטע, מה למדו אורי וסאמר זה מזה? כתבו שני דברים.

תשובה אפשרית: סאמר ספר על החגים של העדה הדרוזית, ואורי ספר על החגים שהוא חוגג; אורי גם טעם מאכל שהגיש לו אמא של סאמר.

10 כתבו ליד כל תאור את סוג הישוב: עיר, קבוץ או מושב.

- א. «החברים אוכלים יחד בחדר האכל ומחליטים יחד על הישוב.» ← **קבוץ**
- ב. «יש לנו לול משלנו, והשכן מגדל פלפלים בחממה שלו.» ← **מושב**
- ג. «ברחוב שלנו יש בנינים של עשר קומות ותחנת רכבת.» ← **עיר**

11 שרטטו מפה פשוטה: עיר במרכז, ומסביבה מושב, קבוץ וכפר. חברו אותם בכבישים, והוסיפו מקרא וחץ צפון.

תשובה אפשרית: מפה עם עיר גדולה במרכז, שלושה ישובים קטנים מסביב, כבישים שמחברים ביניהם, מקרא וחץ צפון.

12 הסבירו מדוע תושבי הכפרים והמושבים נוסעים לעיר הקרובה.

תשובה אפשרית: כי בעיר יש שירותים ומקומות שאין בישוב הקטן: בית חולים, קניון, מקומות עבודה ומשדדים.

סוגי ישובים וישובים בסביבה: עיר, מושב, קבוץ וכפר, ומגוון האכלוסיות

13 באיזה סוג ישוב אתם גרים? כתבו שני דברים שמראים זאת.

תשובה אפשרית: תשובה אישית. למשל: אני גר בעיר, כי יש בה הרבה בנינים גבוהים ותחנת רכבת.

14 אתגר: כתבו יתרון אחד וחסרון אחד של מגורים בעיר, ויתרון אחד וחסרון אחד של מגורים בישוב כפרי.

תשובה אפשרית: עיר – יתרון: הרבה שרותים ומקומות עבודה קרובים; חסרון: רעש ופקקים. ישוב כפרי – יתרון: שקט וטבע; חסרון: צריך לנסע רחוק לבית חולים, לקניון או לעבודה.

15 גזרו את הכרטיסים, והדביקו ליד כל תאור את סוג הישוב. (הכרטיסים לגזירה בעמוד 5 בקבץ התלמיד)

עיר

1. ישוב גדול מאוד, עם בנינים גבוהים והרבה שרותים

מושב

2. לכל משפחה משק חקלאי משלה

קבוץ

3. החברים חיים ועובדים יחד ומחליטים יחד

כפר

4. ישוב קטן, לרוב של ערבים, דרוזים או בדואים

סוגי ישובים וישובים בסביבה: עיר, מושב, קבוץ וכפר, ומגוון האכלוסיות

16 מתחן קו מכל קשר בין ישובים אל הדגמה שלו.

1. קשר של עבודה ← ג. נוסעים לעבד בעיר הקרובה
2. קשר של לומדים ← ב. תלמידים לומדים בבית ספר אזורי
3. קשר של קניות ← א. קונים בקניון ביישוב אחר
4. קשר של בריאות ← ד. הולכים לבית חולים בעיר